

## Nanaalu ina xan Inaatel Pita

### *Pita a putsangi lasiaat axaau*

<sup>1</sup> Iaa, Saimon Pita, iaa atalaa abala inaatel. Iaa xan untutule ma aposal Iesu Karisito.

Iaa atatal laa sin abia di, di ta se adi abia tinaalnge ta suk mamainaang buxa malen nagiem, sin xan inatutiik xida Moroaa ma untino Iesu Karisito.

<sup>2</sup> Moroaa naba tali amiimiilam ma malina lalon nagim no butsa amuina gim atii ia, ma gim atii bula Iesu xida Orong.

### *Pita asingan no untaltaalnge*

<sup>3</sup> Moroaa a se tali no mat maarang araraa gita ta muun sin ngali tino laaliu ma xan no namaang axaau Moroaa lalon xida sinaae sin ia, iwaa ta ilei gita sin xan minaalam tsaa ma xan namaang mamainaang.

<sup>4</sup> Sin abala xan minaalam ma namaang mamainaang biaa ta se xubatsi malen naba tali no tinabel ta suk axaau buxa ma lot buxa ngali gita na xosaraa abala no ngalibi sin abala sal gim ba sol alen no namaang tsaxa ina xolkolmoxo ina inaman biaa no muun taltaalnge sin Karisito, di ta xoxosaraa sin xadi no sasaae morokon.

<sup>5</sup> Ngali abala muina, biaa gim ta se taltaalnge lalon Karisito, gim na suk taxaa watwat ngali xosaraa namaang mamainaang. Biaa gim ta xosaraa namaang mamainaang, gim na taxaa

watwat bulu ngali tsap no inaman, di ta atii sal ina sinaae.

<sup>6</sup> Ma malen gim no inaman, gim ta se atii sal ina sinaae, gim na arongi gim tsaa bulu, ma biaa gim ta arongi, gim na xale adamis bulu, ma malen gim ta xale adamis, gim na tino bulu lalon sal biaa ta atatoni Moroaa.

<sup>7</sup> Ma malen gim ta tino lalon sal biaa ta atatoni Moroaa, gim na etitii engen gim tsaa malen matenaanua, ma malen gim ta etitii engen gim malen matenaanua, gim na titii no inaman araraa.

<sup>8</sup> Iaa se asaaiti gim ngali xosaraa abala no namaang, amuina nawe gim xosaraa no gim ba waalii xaa daan waawaan biaa naba ta suk axaau ngali atik axaautsi xida Orong Iesu Karisito.

<sup>9</sup> Oro nawe xa a xap tino axaau weaatala naba suk malen xa ta xap nanen axaau ma a matababa. A se adodolii we Moroaa a se adodolii xan no namaang tsaxa ta xosaraa no ti.

<sup>10</sup> Biaabi nugu no turaagamasen ma no motogo, gim na suk watwat ngali xosaraa namaang axaau ngali asen gim tsaa ma sin biexaa inaman we Moroaa a se axilangi so gim ma ga se ilei gim ngali tsap xan no inaman. Iaa paare taman abala amuina nawe gim xosaraa abala no namaang, gim ba suk xap pupua ngali xol sin namaang tsaxa.

<sup>11</sup> Mil Moroaa naba sirawaa gim ngali tsiga ma tino lalon abia maradaan Iesu Karisito ta manman tia. Iwaa xida Orong ma untino naba ta lalaamua malen King laaliu.

<sup>12</sup> Malen iaa ba tigiri asaait mulangen gim taman abala no namaang biaa gim tii se atii no,

ma gim ga tilwatwat lalon abia soina, talaawaa  
gim ta se adi.

<sup>13</sup> Iaa atii we biaa iaa ta tino lalon abala pakpak  
tsaa, a tutiik ngali tigiri papaare sin gim taman  
no, ngalibi gim ba xap adodolii no.

<sup>14</sup> Amuina iaa atii we iaa ba xap tino adis,  
amuina xida Orong Iesu Karisito a se asaait alengi  
iaa.

<sup>15</sup> Biaabi iaa ga taxaa watwat ngali asaaiti gim  
taman abala no maarang talaawaa, ngalibi gim  
ba pupua ngali tigiri adodomii no mil sin iaa ba ta  
se met.

<sup>16</sup> Biaa giem ta se asaaiti gim we xida Orong  
Iesu Karisito naba mula taman watwat, giem  
suk xap asaaiti mu gim taman xa tsintsin biaa  
xa xaatsap ta atalem apanaai giem taman xan  
sinaae oro giem tii no tiltsoxoti ina xan minaalam  
Karisito.

<sup>17</sup> Giem atii we aso, amuina biaa Moroaa iwaa  
Mom ta manglen ia ma ga asen ta sen lot we, giem  
tii alongmen Moroaa iwaa ta lot buxa ngen no  
inaman araraa, ma ga paare, "Ilawaa nugu tsi,  
iwaa iaa ta titii buxaai ia. Iaa suk taton buxa sin."

<sup>18</sup> Giem tsaa, giem tii suk manman mii Karisito  
papan xan buk Moroaa ma biaa Moroaa ta paare  
xaal balalangit giem alongmen inan ta papaare  
we sa.

<sup>19</sup> Giem atii bula we xadi no totore no propet  
di tii atalaa asuk so, ma di ga ukbal mii xida no  
asasing taman xan mulamula. Gim na alongmen  
axaautsi abia no totore, amuina a malen laam ta  
tsila lalon lodo ma ga tiltsomi no inaman ngali  
lasi sal tutiik ngali eses. Balawaa no totore naba  
tiltsomi gim ngali atii sawe ta so, pupua sin leng

ta tampanek xaalame ma Karisito iwaa maan ta lengleng naba tsila lalon nagim no butsa.

<sup>20</sup> Axaau buxa malen gim na leng we xadi no totore no propet biaa gim ta xoxoti lalon Inaatel Pat a xap xadi no adodo mu no propet.

<sup>21</sup> Xadi no papaare no propet a xap amusili xan sirsuur taamat, a xap, Nantanua Pat a laamuangen xadi no adodo ma ga atapaasi di ngali atatal ma paare taman xan no totore Moroaa.

## 2

### *No unaasasing ababaa*

<sup>1</sup> Oro ti laamua no propet ababaa di tii manman bula labatina xan no inaman Moroaa biaa di ta paatinai daraxe taman iesan Moroaa. Malen mu labatina gim, no unaasasing ababaa di ba xaalame ma di ba asingan gim taman no daraxe. Di ba asasing taman no daraxe ina Moroaa oro di ba xap saan ngali xa na atii we, biaa no daraxe. Balawaa no daraxe naba xosor atsoti no inaman di ta taltaalnge sin no. Balawaa no unaasasing di ba asen we di xap saan bula ngali xosaraa xawas mii Karisito xadi Manmanel iwaa ta aleiwaai di sin namaang tsaxa. Amuina biaa di ba xosaraa abia no, sauna mu Moroaa naba xosor atsoti di.

<sup>2</sup> Xuduxudu di ta we di no untaltaalnge oro di atolomi no namaang tsaxa biaa di ta xoxosaraa, ma biexaa inaman di ta xap no untaltaalnge di ba paare tsaxa taman sal so ngali tino.

<sup>3</sup> Balawaa no unaasasing di ba angen tsaxa ma di ba apaanai gim ngali atotolomi no tsintsin di ta adodomu no mu, ngali alet maarang o xuxute sin gim. Moroaa adodo ti tsaa we naba tali sosong

sin di ma a se taxaaturung ngali xosaraa. Asuk so naba xosaraa atsoti di.

<sup>4</sup> Gim atii we ti biaa no angelo di xap lolong amusili Moroaa, tii ga xap adodolii di, tii tali sosong sin di ngali sawe di ta xosaraa. Tii tulen di laa Edes ma naba poroklii di lalon abia lodo xatin pupua sin naba ta ininte sin di.

<sup>5</sup> Moroaa tii xap nanlii xadi no namaang morokon di ta xoxosaraa no, oro tii tali sosong sin di biaa tii aburungi di lalon xarang. Oro tii aleiwaai Noa iwaa unbabaais ina namaang tutiik ma biexaa inaman di ta apaasaalua.

<sup>6</sup> Moroaa tii atuti no inaman di ta manman lalon inaman laba Sodom ma Gomoraa amuina di tii xosaraa no namaang tsaxa ma Moroaa tii ga auki araraai di ma xadi inaman laba, pupua sin pit mu ta se manman. Biaa ta xosaraa abala, asen sin no inaman we naba tali sosong sin abia no inaman di ta xap mataatinai ia.

<sup>7</sup> Oro setauan ta xosor atsoti Sodom tii aleiwaai Lot, iwaa taamat axaau; Lot tii suk xap taton amuina no inaman in Sodom di tii xap amusili lo ma di ga xosaraa no namaang tsaxa.

<sup>8</sup> Tii manman labatina abia no untsaxa ma sin no leng araraa a lasi no namaang tsaxa di ta xosaraa ma no maarang tsaxa di ta paare taman no ma biaa no araraa alolbiri buxaai ia amuina ia untutiik.

<sup>9</sup> Amuina Orong Moroaa tii se xosaraa abala ti laamua, gita suk atii so we naba tigiri aleiwaai no inaman di ta amusili ia sin no leng ina xonkonon. Ma gita na suk atii we naba xap tali sosong mu sin no untsaxa talaawaa oro naba taxaana di bula pupua sin leng biaa naba ta ininte sin no inaman

araraa.

**10** Papan abia no araraa, naba tali xa xaraxin sosong sin abia no inaman biaa di ta xosaraa no maarang ta amangieli no isuaan di, ma biaa ta tsaaalen di ma di ga puxislii xan sirsiir Moroaa ngali laamuangen di. Balawaa no unaasasing ababaa biaa iaa ta papaare taman di, di xap mataa ngali xosaraa sawe di ta saan ngali xosaraa. Di no pepesok.

Di xap mataa ngali reret taman Moroaa ma xan no angelo tade lapalaa.

**11** No angelo bula, biaa di ta suk watwat buxa ngen no unaasasing ababaa, di xap xaa paare tsaxa ngali abia no inaman di ta tiltil laamuaan Moroaa.

**12** Oro balawaa no unaasasing ababaa di malen no matauteng biaa di ta xap ie xoror ngali adodo, oro di xosaraa no maarang mu ngali sawe no isuaan di ta saan ngali xosaraa. Biaa no matauteng di manman lauteng ma no inaman di ba tsili di ma di na sas amantei di. Amuina no unaasasing ababaa di malen abala no matauteng, di paare tsaxa taman no maarang di ta xap atii no. Moroaa naba xosor atsoti di sin abia uk sal malen no inaman di ta sas amantei no matauteng.

**13** Moroaa naba xosaraa di ngali saaen abia xaraxin sosong amuina di xosaraa biexaa inaman ngali saaen sosong. Balawaa no unaasasing ababaa di xaa taton ngali angen ma nun buxa a xap nabing mu oro lasiaat bula. Balawaa atatoni di ngali angen tsaxa sin di tsaa malen abia di ta le exumule mii gim ngali angen. Amuina sin abala, di xosor atsoti nagim no tinaalnge ma di ga tali

minangel sin gim.

<sup>14</sup> Di tigiri nanen ngali xa aina iwaa naba ta matul mii di. Di xap iaawis sin xoxosaraa namaang tsaxa. Di apanaai no inaman biaa di ta xap leng axaau sin sawe di ta taalnge sin Karisito taman ma di ga adaani di ngali xosaraa no namaang tsaxa biaa di tsaa di ta xoxosaraa. Di asingan di tsaa ngali angen tsaxa. Amuina sin abia no namaang tsaxa di ta xoxosaraa, Moroaa a se tali xaraxin mamaet sin abala no inaman amuina balawaa no namaang tsaxa araraa di ta xoxosaraa no.

<sup>15</sup> Di se iaawis sin xoxosaraa sawe ta tutiik, ma di ga se atiltsoli ngali xosaraa no uk maarang ta tsaxa biaa Balaam, xan tsii Beor, tii xosaraa ti. Iwaa Balaam a titii buxaai xuxute, biaa ga siir ngali xosaraa namaang morokon ngali adi no.

<sup>16</sup> Oro Moroaa a xosaraa xan donki Balaam ngali imii ia pan no matan ngali no maarang tsaxa ta xoxosaraa no. Biaa no donki di xap xaa papaare, oro iwaa donki tii papaare malen xa toto ta papaare biaa tii atsaxe Balaam ngali laa sabasuei King. Ma ga tilbanti propet Balaam ngali xap xosaraa abia namaang ta tangtangabaa sin abia leng.

<sup>17</sup> Balawaa no unaasasing ababaa di malen no keke ina daan biaa ta se pura. Di malen no xelangit biaa maal watwat ta maalenlii setauan sin langit ta xap mager xol. Sawe di ta asasing taman a xap tiltsomi no inaman ngali tino lalon sal ta tutiik. Biaabi Moroaa ga taxaariti di ngali biexa xobel ta suk lodo xating laaliu ngali di.

<sup>18</sup> Biaa di ta asingan no inaman asuk maarang

gomsaa. Di asaaiti no inaman we di pupua ngali xosaraa no maarang ta ama ngali di tsaa sin no isuaan di ma di adaani no inaman ngali laa palaen sal so ina tino.

**19** Di asaaiti no inaman we, nawe gim amusili nagiem no asasing, giem xubatsi we, gim ba suk leiwaa, biaa gim ta pupua ngali xosaraa so sawe gim ta saan ngali xosaraa, oro no unaasasing ababaa tsaa di xap leiwaa ngali xosaraa malen di ta saan ngali. Di no untutule ina namaang tsaxa, biaa naba ta xosaraa atsoti di. Iaa putsangi di no untutule amuina, malen no inaman di ta paare, nawe xa a sirawaa xawas ngali laamuangen ia, a se malen untutule sin abia namaang, a xap pupua ngali iaawis sin xoxosaraa no.

**20** Di se papaalii abia no namaang tsaxa biaa ta xosaraa atsoti xadi no namaang biexaal. Balawaa no sal biaa no inaman ina abala xolkolmoxo di ta xaa tigiri amusili. Balawaa no atsap amuina di se xaalame ngali atii Iesu Karisito iwaa xida Orong ma Untino. Oro talaawaa di se sirawaa no namaang tsaxa ngali sebula tsigaii di ma ga laamuangen di. O xadi xapkap ina xalkale talaawaa asuk tsaxa buxa ngen xadi xalkale setauan sin di tii tsap no untaltaalnge.

**21** Asuk axaau buxa ngali di na xap atii biaa sal ta tutiik, ngen ngali se atii ma mil di ga taaltalu sin amumusili xan no lo Moroaa, biaa xan no unaasasing di ta asingan di.

**22** Sawe di ta se xosaraa asuk malen mu sawe balawaa no inaatel ta lua ta paare: “*Xapuna a mula laa sin xan mutamuta,*”<sup>22</sup> ma “Mil sin xa ta se

---

<sup>22</sup> 2:22 2:22 Pro 26:11

silii bol, bol a se bula mula ngali ulal lalon tugaai."

### 3

#### *Xan leng Orong*

<sup>1</sup> No turaaga so, talaawaa iaa sebula atalaananaalua ina inaatel laa sin gim. Sin abia no inaatel iaa tii xonon ngali awatwati gim ngali adodo tutiik taman no maarang gim ta se asasing sin.

<sup>2</sup> Iaa xosaraa abala amuina iaa saan ngali gim na adodomni no totore biaa xan no propet pat Moroaa di tii paatinai ti tsaa. Iaa saan ngali gim na adodomni bula no asasing ina xida Orong Iesu Karisito iwaa xida untino, biaa no aposal di tii xaalame ngali asingan gim.

<sup>3</sup> Asuk mamainaang buxa ngali gim na suk atii we sin abia no xapkap ina leng we, balawaa no unreret di ba tsap setauan sin Karisito naba ta mula. Di ba lo xoxosaraa no namaang tsaxa biaa naba ta atatoni di tsaa. Di ba paare sarsar taman sawe gim ta taltaalnge sin.<sup>✳</sup>

<sup>4</sup> Ma di ba paare we a xubatsi ngali mula oro a xap mager mula. A se daraxe biaa ta paare weaattia. Giem paare we naba xap mula amuina biaa nagiem no iaaiaa setauan di se met araraa oro a xap tsaa xawas na putsi. No maarang a manman weaattia tsaa malen Moroaa ta axosngi xolkolmoxo.

<sup>5</sup> Oro di saan ngali adodolii we, ti tsaa Moroaa a paare taman totore ga axosngi balalangit. Sin abia uk sal axosngi xolkolmoxo, ma balan pula ga bet tsuul lalon daan taman daan.

---

<sup>✳</sup> 3:3 3:3 Jut 1:18

**6** Ma ga xosor atsoti biaa xolkolmoxo ina inaman ti laamua taman daan. A tulen xaraxin langit ma ga baaii xolkolmoxo taman daan ma ga aliaani no maarang araraa ta tino.

**7** Sin abia uk totore tii xosaraa balalangit ma balan pula. Moroaa a se paare we balalangit ma balan pula biaa ta manman talaawaa naba manman tsaa, ngalibi mil naba auki taman ie. A taxaariti no pupua sin leng biaa naba ta ininte sin no inaman araraa ma na xosor atsoti no inaman biaa di ta xap manglen ia. Mil naba auki balalangit ma balan pula.

**8** Oro gim, no turaaga so, gim nangaam adodolii balawaa no maarang iaa ta asaaiti gim, leng axuuk a malen axuuk tauSEN ina miet ma axuuk tauSAN ina miet a malen leng axuuk, nan no matan Orong.

**9** Oro Orong a xap aliil taman xan xuxubu malen biexaa inaman di ta adodo we aliil, a liliis adamis ngali no inaman amuina a xap saan ngali xosaraa atsoti xaal oro a saan ngali no inaman araraa di na puxisbal.

**10** Oro Karisito naba mula sin abia leng, biaa naba ta mula, naba alolaa no inaman malen xa unpulapula. Sin abia leng ngarare lalon balalangit, ma balalangit naba maraamen. No maarang araraa nan balalangit: pal, uleng, ma no xadaxada, di ba dami araraa. Sin abia leng naba asen no maarang no inaman di ta se xosaraa papan balan pula ngali ininte sin di.◊

**11** Asuk so we no maarang araraa naba maraamen malen abala, biaabi gim na adodo taman sal

---

◊ **3:10 3:10** Met 24:43; Luk 12:39; 1Te 5:2; Lul 16:15

gim ba ta xosaraa no maarang sen we, nawe gim saan ngali Moroaa na atoaa o na ininte sin gim. Gim na tino tutiik ma lalon sal biaa ta atatoni Moroaa.

<sup>12</sup> Gim na xosaraa malen abala gim ta liliis taman tinaalnge we xawas naba tsap sin abia leng biaa Moroaa naba ta axilangi we Karisito naba mula, ma gim na taxaa watwat ngali xosaraa ngali naba xaalamie isagaa. Sin abia leng balalangit naba dami taman ie lelep biaa naba ta xosaraa no maarang balalangit ngali tsap malen daan.

<sup>13</sup> Oro Moroaa a se xubatsi we naba xosaraa balalangit uul ma balan pula uul. No inaman araraa papan balan pula uul di ba xosaraa sawe ta tutiik mu. Balawaa mu no maarang abala giem ta liliis ngali naba tsap no.◊

<sup>14</sup> Biaabi no turaaga so, amuina gim ta liliis ngali abala no maarang ngali tsap, gim na taxaa watwat ngali xosaraa mu sawe ta tutiik ngalibi Moroaa naba lasi gim malen gim mixat, ngalibi naba xap paare we gim xosaraa namaang tsaxa, ngalibi Moroaa naba lasi we gim man lalon malina mii ia.

<sup>15</sup> Gim na xilalaa we amuina Orong a liliis adamis, ma ga alil taman xan mulamula amuina a saan ngali tali xaa leng sin no inaman ngali puxisbal ngalibi naba pupua ngali atoaa di ma na xap tali ininte. Xida taamat so, Pol, iwaa ta atalaa bula abia uk maarang sin gim biaa talaaawaa iaa ta asaaiti gim. Atalaa abala no maarang taman sinaae Moroaa ta tali sin ia.

---

◊ 3:13 3:13 Lul 21:1

**16** Sin xan no inaatel araraa, atalaan no uk maarang ma di ga lelep ngali leng sin, ma no tangtangabaa di xap alengi axaautsi xan no totore, malen di ta xosaraa sin biexaa Inaatel Pat, biaa ga laamuangen di laa sin xadi no xirabas tsaa.

**17** Oro gim no turaaga, gim se atii tsaa we balawaa no maarang naba tsap. Biaabi gim na tilaamamil ngalibi no inaman biaa no unlaklaxeiloi, di ba xap laamuangen gim ngali laa palaaen abia mamainaang, sin biaa di ta asaaiti gim taman no daraxe. Nawe gim amusili di, gim ba se xap pupua ngali taltaalnge sin abia no maarang ta so.

**18** Oro gim na tsik lalon amiimiilam ma sinaae ina xida Orong ma untino Iesu Karisito. Laa sin taman minaalam talaawaa ma laaliu! Aso.

**Inesaait Mamainaang Laa Sin Notsi  
The New Testament in the Notsi language of New  
Ireland Province, Papua New Guinea**

Copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Notsi)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-08-14

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Aug 2025 from source files dated 14 Aug 2025

601480e7-130d-5189-be42-9e43a92dbdde